

2020-10-28

Finansdepartementet

Informell videokonferens med EU:s finansministrar den 4 november 2020

Kommenterad dagordning

Enligt den dagordning som publicerades den 20 oktober 2020, med vissa revideringar efter information från ordförandeskapet. Ny dagordning som speglar dessa förändringar väntas.

1. **Slutsatser om kommissionens handlingsplan för en övergripande EU-politik för att förhindra penningtvätt och finansiering av terrorism**
 - Besluts punkt

EU:s finansministrar väntas diskutera rådsslutsatser om kommissionens handlingsplan för en gemensam EU-politik för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism. Därtill väntas ordförandeskapet informera om processen för att godkänna slutsatserna om handlingsplanen. Formellt beslut om att godkänna slutsatserna fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte. De aktuella slutsatserna har inte behandlats i EU-nämnden tidigare. Överläggning med finansutskottet ägde rum den 15 oktober 2020. Samråd med EU-nämnden inför rådets beslut att anta slutsatser om strategiska prioriteringar på området för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism ägde rum i december 2019.

I maj 2020 lade kommissionen fram en handlingsplan med förslag på framtida reformer för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism, i linje med de slutsatser om strategiska prioriteringar som antogs av rådet i december 2019. I de slutsatser som nu är föremål för beslut

välkomnar rådet övergripande kommissionens handlingsplan och de områden där kommissionen väntas lägga fram förslag till reformer. Det gäller huvudsakligen följande områden, där rådet i) välkomnar en harmonisering av regelverket genom en omvandling av delar av det gällande fjärde penningtvättsdirektivet till en förordning, ii) stöder en förstärkning av tillsynen inom EU till ny eller befintlig myndighet, och iii) inbjuder kommissionen att lämna förslag om bättre samordning och stöd mellan medlemsstaternas finansunderrättelseenheter.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till slutsatser vid beslut genom skriftligt förfarandet i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte.

Regeringen anser att de områden som tas upp i slutsatserna kan vara lämpliga sätt att åstadkomma förbättringar i regelverket. Slutsatserna lämnar enligt regeringens bedömning vägen öppen för en ändamålsenlig inriktning på kommande förslag.

Regeringen välkomnar särskilt att slutsatserna betonar att hänsyn ska tas till de EU-rättsliga proportionalitets- och subsidiaritetsprinciperna samt att kommissionen innan förslag presenteras uppmanas att göra en konsekvensanalys som bl.a. ska innefatta ändamålsenlighet, genomförbarhet och en redogörelse för kommande förslags budgetära konsekvenser.

2. Övriga frågor

a) Aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera om hur arbetet går med aktuella lagstiftningsförslag om finansiella tjänster.

b) Förslag till ändring av direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning (DAC 7)

- Informationspunkt

Ordförandeskapet väntas informera EU:s finansministrar om processen för att nå en allmän inriktning avseende ett förslag till ändring av direktivet om

administrativt samarbete i fråga om beskattning. Ordförandeskapets ambition är att rådet ska nå en allmän inriktning på Ekofinrådets möte den 1 december.

Skatteutskottet fick information om kommissionens förslag den 17 september 2020. Överläggning med skatteutskottet om förslaget ägde rum den 20 oktober 2020.

Kommissionen presenterade den 15 juli 2020 ett förslag till ändring av direktivet om administrativt samarbete i fråga om beskattning som en del av ett åtgärds paket för rättvis och enkel beskattning.

Förslaget består av två delar. Den första delen innebär att operatörer av digitala plattformar åläggs en rapporteringsskyldighet när det gäller uppgifter om säljare på plattformarna. Ett automatiskt utbyte av dessa uppgifter ska sedan kunna ske mellan behöriga myndigheter i medlemsstaterna. Kommissionen anser bl.a. att detta kommer att underlätta för skatteförvaltningarna att spåra och upptäcka beskattningsbara händelser.

Den andra delen syftar till att förbättra det befintliga administrativa samarbetet i fråga om beskattning. Här föreslås bl.a. bestämmelser om gemensamma revisioner mellan medlemsstater och förbättringar av möjligheterna att identifiera skattskyldiga som en skattemyndighet får uppgifter om från en annan medlemsstat.

Förslaget beskrivs närmare i faktagrupp 2019/20:FPM66.

3. Handlingsplan för att hantera nödlidande lån i Europa

- Informationspunkt

EU:s finansministrar ska få information om arbetet med den nuvarande handlingsplanen för hantering av nödlidande lån i EU samt om kommissionens arbete med att ta fram en ny handlingsplan.

Samråd med EU-nämnden om handlingsplanen för nödlidande lån har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 29 november 2019.

Information till finansutskottet om kommissionens förslag till direktiv om hantering eller köp av krediter och om ianspråktagande av säkerheter, som är en del av handlingsplanen, gavs senast den 14 november 2019. Överläggning

om direktivet skedde den 14 juni 2018. Samråd med EU-nämnden har ägt rum vid flera tillfällen, senast den 27 november 2019.

I juli 2017 antog rådet slutsatser om en handlingsplan för att minska den höga andelen nödlidande lån i EU och förebygga uppkomsten av sådana lån framöver. Rådet följer regelbundet upp handlingsplanen och utvecklingen av andelen nödlidande lån i EU. Utifrån handlingsplanen lade kommissionen i mars 2018 fram ett paket med åtgärder. En av paketets delar rör förslag om att införa en säkerhets spärr, s.k. backstop, i kapitaltäckningsregelverket, med syfte att förebygga höga andelar av nödlidande lån i kreditinstitut. Förslaget antogs i april 2019. En annan del av paketet rör hantering eller köp av krediter och ianspråktagande av säkerheter. Detta förslag förhandlas fortfarande.

Andra centrala åtgärder som vidtagits utifrån handlingsplanen är bl.a. Europeiska bankmyndighetens (Eba) framtagande av riktlinjer dels för hanteringen av nödlidande lån, dels för bankers hantering och övervakning av lån, bl.a. i syfte att ge bankerna vägledning för att motverka att lånen blir nödlidande. Eba, ECB och kommissionen uppdrogs även att överväga att inrätta transaktionsplattformar för nödlidande lån. Kommissionen ålades att utarbeta en vägledning för upprättande av nationella tillgångsförvaltningsbolag samt att genomföra en jämförelse av medlemsstaternas insolvenssystem. Arbetet pågår fortfarande avseende vissa av dessa åtgärder.

Ministrarna väntas också få information om kommissionens arbete med att ta fram en ny handlingsplan. Kommissionen har meddelat att fler åtgärder behövs för att kunna hantera den ökning av nödlidande lån som väntas på grund av den ekonomiska nedgång som följer av Covid-19-utbrottet, och för att säkerställa att bankerna kan fortsätta att finansiera återhämtningen.

4. Den europeiska planeringsterminen

a) Slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om den europeiska planeringsterminen

- Besluts punkt

EU:s finansministrar ska få information om processen för att godkänna slutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om den

europiska planeringsterminen. Formellt beslut om att godkänna slutsatserna fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Den 3 september 2020 publicerade Europeiska revisionsrätten en särskild rapport om den europeiska planeringsterminen. I rapporten granskas bl.a. genomförandet av Europa 2020-strategin och landsspecifika rekommendationer. Andra områden som granskas är kopplingen mellan planeringsterminen och EU-fonder, samt riktlinjerna för och bedömningen av de nationella reformprogrammen.

I rapporten konstateras att sex av de åtta målen kommer att vara uppfyllda innan slutet av år 2020. De mål som inte uppfylls rör fattigdomsbekämpning och social exkludering, samt forskning och utveckling. Vidare konstateras att genomförandet av de landsspecifika rekommendationerna i medlemsstaterna har varit lågt.

Revisionsrätten rekommenderar bl.a. att de landsspecifika rekommendationerna tydligare bör omfatta fattigdomsbekämpning och forskning och utveckling. Revisionsrätten konstaterar även att övervakningen av genomförandet av landsspecifika rekommendationer bör förbättras och att kommissionen bör använda existerande verktyg för att främja genomförandet av rekommendationerna.

I utkastet till slutsatser välkomnar rådet revisionsrättens granskning och anser att det är viktigt att målen för forskning och utveckling uppnås samt att fattigdom och social exkludering bekämpas. Rådet delar revisionsrättens bedömning att genomförandet av landsspecifika rekommendationer har varit otillräckligt och bör förbättras. Rådet betonar även att det nationella ägarskapet är viktigt för genomförandet av reformer.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådslutsatser om Europeiska revisionsrättens särskilda rapport om den europeiska planeringsterminen vid beslut genom skriftligt förfarandet i rådet eller som A-punkt vid kommande rådsmöte.

b) Slutsatser om kommissionens årliga hållbara tillväxtstrategi 2021

- Besluts punkt

EU:s finansministrar ska få information om processen för att godkänna slutsatser om den årliga hållbara tillväxtstrategin för 2021. Formellt beslut om att godkänna slutsatserna fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte.

Samråd med EU-nämnden om den europeiska planeringsterminen ägde senast rum den 2 oktober 2020.

Den 17 september publicerade kommissionen den årliga hållbara tillväxtstrategin för 2021. Detta dokument utgör starten på 2021 års planeringstermin.

I årets hållbara tillväxtstrategi föreslår kommissionen fyra övergripande prioriteringar som ska vara vägledande när medlemsstaterna utformar ekonomisk politik och sysselsättningspolitik. De fyra prioriteringarna är desamma som förra året: miljömässig hållbarhet, produktivitetsförbättringar, rättvisa och makroekonomisk stabilitet.

Kommissionen redogör vidare för hur 2021 års terminsprocess kommer att förändras med anledning av Covid-19-utbrottet, genom att den anpassas till faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF).

I utkastet till slutsatser ställer sig rådet bakom att de fyra prioriteringarna fortsatt ska vara vägledande för den europeiska planeringsterminen. Vidare bekräftar rådet att det finns ett behov av att tillfälligt anpassa terminen för att möjliggöra ett effektivt genomförande av RRF. Här noteras bl.a. att landsrapporterna och de landsspecifika rekommendationerna kommer att utgå för de medlemsstater som har lämnat in en s.k. återhämtningsplan. Vidare att kommissionen kommer att föreslå en rekommendation för budgetsituationen i varje medlemsstat. Rådet uppmanar samtidigt kommissionen att återgå till den ordinarie terminsprocessen så snart det är möjligt. Avslutningsvis understryker rådet vikten av att behålla terminens multilaterala granskningsprocess, trots de temporära ändringarna, och välkomnar att övervakningen av makroekonomiska obalanser fortskrider.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till rådslutsatser om den årliga hållbara tillväxtstrategin 2021 vid beslut genom skriftligt förfarande i rådet eller vid kommande rådsmöte.

Regeringen stödjer att den hållbara tillväxtstrategin lyfter samma prioriteringar som förra året: grön omställning, digital omställning och produktivitet, rättvisa – att återhämtningen inte leder till ökad ojämlikhet utan bidrar till social sammanhållning – och makroekonomisk stabilitet. Samtidigt anser regeringen att terminen även fortsättningsvis bör fokusera på sina kärnfrågor som rör att säkerställa sunda offentliga finanser, förebygga och korrigera makroekonomiska obalanser, främja hållbar ekonomisk tillväxt, välfungerande arbetsmarknader och social inkludering.

Regeringen anser att unionens återhämtningsarbete systematiskt ska genomsyras av ett jämställdhetsperspektiv. Det hade varit önskvärt att ett jämställdhetsperspektiv varit mer konsekvent integrerat i den årliga hållbara tillväxtstrategin. I strategin saknar regeringen den sedvanliga skrivningen om behovet av åtgärder för att öka kvinnors sysselsättningsgrad och förbättra deras situation på arbetsmarknaden.

Regeringen stödjer de förändringar som planeras inom ramen för den europeiska terminen 2021, men anser att dessa ska vara tillfälliga eftersom återhämtningsfaciliteten är temporär. Det är bra att den finanspolitiska övervakningen och övervakningen av makroekonomiska obalanser fortskrider. Regeringen anser vidare att multilaterala granskningar inom terminen bör utföras i den mån det är möjligt. Därtill bedömer regeringen att det är viktigt att även framgent upprätthålla en samordnad och ändamålsenlig process för den europeiska terminen.

Det är viktigt att den europeiska terminen bidrar till nödvändiga reformer och offentliga investeringar som främjar långsiktigt hållbar och inkluderande ekonomisk tillväxt och den gröna omställningen. En utgångspunkt för regeringen i den europeiska terminen är att fördelningen av befogenheter mellan EU och medlemsstaterna även fortsättningsvis respekteras.

5. 2020 års rapport från den Europeiska finanspolitiska nämnden

- Diskussionspunkt

EU:s finansministrar ska få en presentation av Europeiska finanspolitiska nämndens (EFB:s) årsrapport för 2020. Diskussion om rapporten kan uppstå på mötet.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

EFB har som uppgift att årligen utvärdera kommissionens tillämpning av det finanspolitiska ramverket i EU. Utvärderingen presenteras i en årlig rapport, tillsammans med förslag på hur detta ramverk kan utvecklas.

I årets rapport konstaterar EFB att finanspolitiken i EU var milt expansiv 2019. Vidare noteras att ingen medlemsstat var föremål för ett underskottsförfarande förra året, samt att tio medlemsstater uppvisade avvikelser i den del av stabilitets- och tillväxtpakten som syftar till att förebygga alltför stora underskott i medlemsstaternas offentliga finanser.

I ett mer framåtblickande kapitel diskuteras förslag på hur det finanspolitiska ramverket kan förbättras. EFB lyfter här att kriterier bör tas fram för när undantagsklausulen i stabilitets- och tillväxtpakten ska inaktiveras. Vidare att EU, under den tid som undantagsklausulen fortsatt är aktiverad, bör återuppta arbetet med en översyn av det ekonomisk-politiska ramverket. EFB redogör också för ett antal förslag på reformer som även nämnts tidigare år, bl.a. att ett utgiftskriterium bör bli huvudregeln och att vissa investeringar bör kunna särbehandlas i ramverket, samt att en finanspolitisk kapacitet bör inrättas på EU-nivå. Gällande det sistnämnda menar EFB att några av de temporära instrument som skapats med anledning av Covid-19-utbrottet skulle kunna ligga till grund för en sådan kapacitet. Här lyfts återhämtningsinstrumentet (*Next Generation EU*) och instrumentet för tillfälligt stöd för att minska risken för arbetslöshet i en krissituation fram som exempel att bygga vidare på. EFB för även ett resonemang kring hur skuldkriteriet i stabilitets- och tillväxtpakten kan göras mer flexibelt och anpassas efter medlemsstaternas respektive förhållanden. Bakgrunden till detta resonemang är att Covid-19-utbrottet kan medföra att efterlevnad av regelverket blir en utmaning för medlemsstater med hög skuld.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen anser att finanspolitiken i EU bör bedrivas i överensstämmelse med stabilitets- och tillväxtpaktens mål om att förebygga och undvika alltför stora underskott samt att främja sunda och hållbara offentliga finanser på

medellång sikt. Det är viktigt att reglerna efterlevs. Även framöver bör fokus ligga på att säkerställa skuldållbarheten i EU:s medlemsstater.

Regeringen anser att det åligger medlemsstaterna att bygga upp sin förmåga att förebygga och hantera ekonomiska chocker. Regeringen är skeptisk till en permanent finanspolitisk kapacitet på EU-nivå och understryker att de krisrelaterade instrument som omnämns i den aktuella rapporten är temporära. Regeringen instämmer med Europeiska finanspolitiska nämnden om att kriterier för när undantagsklausulen ska inaktiveras bör arbetas fram.

När och om diskussionen om reformering av det finanspolitiska systemet i EU återupptas, kommer regeringen noga analysera eventuella förslag som kommissionen lägger fram.

6. Uppföljning av G20 mötet med finansministrar och centralbankschefer samt IMF och Världsbankens möten i oktober 2020 och uppdatering om den internationella diskussionen om beskattning

- Informationspunkt

Kommissionen och ordförandeskapet ska ge en återrapportering från G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer och från IMF och Världsbankens årsmöten som ägde rum i mitten av oktober, samt en uppdatering om den pågående internationella diskussionen om internationell beskattning.

Samråd med EU-nämnden gällande EU:s gemensamma positioner inför G20-mötet och EU:s gemensamma uttalande vid IMF:s årsmöte ägde rum den 2 oktober. Information inför IMF och Världsbankens årsmöten gavs till finansutskottet den 6 oktober och till utrikesutskottet den 8 oktober.

Diskussionerna på samtliga möten präglades av Covid-19-utbrottet och dess konsekvenser på världsekonomin och institutionernas verksamhet.

På G20-mötet med finansministrar och centralbankschefer underströks vikten av att använda alla tillgängliga medel för att säkra människors hälsa, den ekonomiska återhämtningen och motståndskraften i det finansiella systemet. Vidare nämndes bl.a. att IMF ska ha tillräckliga utlåningsresurser och att målsättningen är att en överenskommelse ska kunna nås under 2021 inom förhandlingarna om internationell företagsbeskattning.

Vid IMF:s möte diskuterades de globala ekonomiska utsikterna samt IMF:s verksamhet och prioriteringar. IMF bedömer att tillväxten blir kraftigt negativ i år och kraftigt positiv nästa år, men betonar att osäkerheten fortsatt är stor. Vad gäller IMF:s verksamhet och prioriteringar diskuterades länders möjligheter till återhämtning, samt översynen av IMF:s resurser och styrning.

På mötet i Världsbanksgruppen och IMF:s gemensamma utvecklingskommitté diskuterades bl.a. institutionernas insatser med anledning av Covid-19-utbrottet och skuldfrågor. Det gällde dels G20:s och Parisklubbens gemensamma initiativ om att ge uppskov på skuldbetalningar till låginkomstländer som drabbats av Covid-19-utbrottet, dels ett ramverk för hanteringen av eventuella skuldlättnader efter uppskovet. En uppdatering gavs också om översynen av kapital- och röstandelar i *International Bank for Reconstruction and Development* (IBRD) och fördelningen av röstandelar i *International Development Association* (IDA).

7. Slutsatser EU-statistik

- Beslutspunkt

EU:s finansministrar väntas diskutera årliga slutsatser om till EU-statistik. Därtill väntas ordförandeskapet informera om processen för att anta slutsatserna. Formellt beslut om godkännande av slutsatserna fattas efter mötet genom skriftligt förfarande i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte.

Ärendet har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

De årliga slutsatserna följer upp utvecklingen av EU-statistik utifrån rådets prioriteringar och kommissionens strategiska agenda för åren 2019–2024. Slutsatserna pekar även ut riktningen för arbetet framåt. I år beaktas även den exceptionella situationen som följer av Covid-19-utbrottet.

I slutsatserna välkomnas det europeiska statistiksystemets (ESS) snabba svar på Covid-19-utbrottet. ESS säkerställde att viktig statistik fortsatt kunde publiceras i tid samt att alla tillgängliga datakällor kunde användas för att utveckla nya indikatorer på exempelvis arbetsmarknadsområdet.

Slutsatserna lyfter även fram behovet av att säkerställa bra investeringar i statistisk infrastruktur på europeisk och nationell nivå. Detta för att ESS ska

kunna tillgodose behovet av kvalitativ statistik på alla nivåer i en kontext av teknologiska framsteg och snabbt förändrade datakrav.

I slutsatserna uppmanas vidare ESS att svara på de informationskrav som följer av den europeiska gröna given, inklusive förbättrade miljöräkenskaper och vidareutveckling av aktuella indikatorer.

Rådet noterar också den utveckling som beskrivs i årets lägesrapport om informationskrav i EMU och välkomnar de förbättringar som gjorts i de centrala ekonomiska indikatorerna.

Rådet välkomnar Eurostats förberedelser inför kommande regionala befolkningsprognoser, vilka väntas ge en mer detaljerad bild av befolkningens åldrande och territoriella mångfald.

Avslutningsvis välkomnas utvecklingen när det gäller moderniseringen av socialstatistiken och de pågående förbättringarna av företagsstatistiken.

Förslag till svensk ståndpunkt

Regeringen kan ställa sig bakom utkastet till slutsatser i ett skriftligt förfarande i rådet eller som A-punkt på kommande rådsmöte. En fortgående utmaning för det europeiska statistiksamarbetet är hur ökad efterfrågan på data och statistisk infrastruktur ska tillgodoses med begränsade ekonomiska resurser och krav på minskad börda för uppgiftslämnarna. Enligt regeringens uppfattning bör utmaningen hanteras genom tydligare prioriteringar, regelförenklingar, användning av nya datakällor och utveckling av ny teknik samt fortsatt effektivisering av statistikproduktionen.